

MUTRIKUKO HERRI-ALDIZKARIXA
2016ko ekaina 162. zenb.

Orain dala 200
urteko ezizenak,
BIZIRIK!!

KALAPUTXI

IBARPLAS:
KALITATEA
HELBURU DENEAN

TXAKUR
GOROTZAK
NONAHI

BAGA
BIGA
HIGA

ZERGATIK
FILOSOFIARI
ERASO

ARRATE
URANGA
MENDIZABAL

ATERA DITZAGUN IRRIBARREAK KALERA!

ZURE LENTILLA PAKAREKIN

Nezeserra

+

Malko artifiziala

Kontsultatu baldintzak dendan / Baliogarria stocka agortu arte.

**euskarak
batzen
gaitu**

**UDAL
EUSKALTEGIAK**
erabaketa sistema

15/16 IKASTURTEA

UDA IKASTAROA

IRAUPENA: 80 ORDU

EKAINAREN 27tik UZTAILAREN 22ra (3 ordu egunean)
IRAILAREN 5etik 16ra (2 ordu egunean)

PREZIOA: 123 €

Ikasle eta langabetuentzako prezioa: 77€

Bekatzeko-sistema

MATRIKULALDIA: Ekainaren 1etik 21era arte

DEBABA UDAL EUSKALTEGIA
LUARDO ETXEA – Sabanika aldapa, 4
20830 MUTRIKU

Telefonoa: 943 60 30 94
e-posta: udaleuskaltegia.mutriku@debabe.eus

Informaziua	4
Zeuk esan	5
Puri-purixan	6
Bi hitzetan	8
Sexuenea	11
Karenka	12
Aisialdia	14
Kultura	15
Lapazorrikeixak	16
Lan giruan	18
Zorion agurrak	20
Argazki zaharra	21
Agenda	22

Kalaputxi ez du bere gain hartzen aldizkarian adierazitako esanen-iritzien erantzunkizunik.

Argitaratzailea

Karenka komunikazio elkarte

Barrenkale,12 behe

Telefona

635 748 393

e-maila

kalaputxi2001@gmail.com

Bloga

kalaputxi.blogspot.com

Laguntzailea

Mutrikuko Udala

Kolaboratzaileak

I.Andonegi, J. Larrañaga, Sexuenea, Bai Txo!, EMA, Txantxangorri, MutrikuZeroZabor.

Tirada

2.200 ale

Lege Gordailua

SS-787/01

ISSN

1579-4792

Inprimategia

EUSKALINPRI. Deba

Banaketa

Kalaputxi

Gipuzkoako Foru
Aldundia

Mutrikuko Udaleko
Kultura eta Euskara

KOMUNEKO ESKUILA, ZORIONTSU IZATEKO

Munduko zorientasunaren 2015eko maparekin topo egin dut interneten. Koloreka bereizten ditu herrialdeetako zorientasun mailak. Oso zorientsu dira Suitza, Islandia, Kanada eta Australian. Eta zorientasunik apenas Afrika erdi-hegoaldean, Afganistanen eta Sirian. Ondorioa: non jaiotzea tokatu zaizun, halakoxe zorientasun maila tokatzen zaizu. Non bizi zaren, halakoxe zoriona edo zoritxarra dagokizu. Justua al da? Ez, ez da justua. Zorientasuna neurtzeko orduan, parametro inportantea omen da osasuntsu bizitzeko itxaropena.

Ondoren, EHUKo ikastaro baten publizitatea sartu zait korreoan: "Nola neurtu gizarte baten progresoa? Garapen jasangarria, bizi-kalitatea edo gizartearen aurrerapena neurtzeko sistemak". Bi gaiak lotu, eta derrepentean etorri zait burura Gipuzkoako erraustegiaren auzia. Eta burua hizketan hasi zait...

Zubietan erraustegia egiteko proiektua aurkeztu du Diputazioak. Zutik jarri da Gipuzkoa. Lehen ere ibili zen proiektua herri batetik bestera, patata beroa bezala... Inork ez du nahi erraustegirik bere etxe ondoan. Orduan, Zubietan bizitzea tokatu zaienei zorientasun kuota txikia-goa dagokie orain, osasuntsu bizitzeko itxaropena murriztu zaie eta. Nola neurtzen dute gure agintariak garapena, bizi-kalitatea eta aurrerapen maila? Hormigoi tonatan?

Erraustegia ez da beharrezkoa, baldin eta birziklatzearen aldeko apustua egiten badugu. Baina, horretarako, bi gauza dira beharrezkoak: auzolana, eta balioak; denok birziklatzea, eta ondo birziklatzea. Horiexek dira bi elementu klabe zabor-bilketan. Baina gure agintarien artean auzolana ez dago bogan azkenaldian; zaborren gaian, gutxiago. Mutrikun, gutxienez ailegatu ginen erreferenduma egitera (oraingoan bai), eta laster jarriko omen dute 5. edukiontzia (bada ordua!). Niri berdin zait sistema, baldin eta helburua lortzen bada. Berez, 5. kontenedorearekin, birziklatze tasak erraz igo beharko genituzke Mutrikun. Baina, denok egingo al dugu auzolana?

Bestalde, ondo egingo al dugu birziklatze-lana? Hori herritarrek birziklatzeari ematen dioten balioaren baitan egongo da. Aditu bati entzun nionez, balioak "komuneko eskuilarekin" konpara daitezke: balioak barneratuta dauzkan pertsonak komun publikora joandakoan eskuila pasatzen du, nahiz eta inork ez duen ikusten. Baliorik jaso ez duenak, aldiz, komunean pegatuta uzten du kaka.

Etorkizunean gure seme-alabek balioak izatea nahi badugu, gurasooi tokatzen zaigu orain eskuila pasatzea. Bai. Mutrikuko komun publikoan kaka pilatu ez dadin. Zubietarrak zorientsu izan daitezen.

Abel Irizar

telefonoak

Medikuak, anbulantziak, botikak

Larrialdiak	943 46 11 11
Anbulatorioa	943 60 43 00
DYA zentrala	943 46 46 22
Mendaroko ospitala	943 03 28 00

Zaintzako botikak:

*Lasuen-Elezgarai (Mutriku).....	943 19 50 26 / 626 611 392
Apraiz (Mutriku).....	943 60 32 50 / 630 05 50 97
Zalduegi (Deba)	669 26 22 01
Burgoa (Deba)	667 33 88 90
Etxeberria (Elgoibar)	943 74 01 40
Garitaonandia (Elgoibar)	943 74 11 77
Yudego (Elgoibar)	943 74 12 93
Barrenetxea-Etxeberria (Elgoibar)	943 74 12 77

*Otxagabia botika hemendik aurrera Lasuen-Elezgarai da

Udala, zerbitzuak...

Udaletxea	943 60 32 44
Udaltzaingoa	943 60 70 48
.....	679 16 25 00
Gizarte Ongizatea	943 19 50 81
Zaharren Egoitza	943 60 38 71
Turismo bulegoa	943 60 33 78
Bake Epaitegia	943 60 70 49
Kiroldegia	943 60 31 75
Liburutegia	943 60 41 82
Miruaiz Frontoia	943 60 41 91
Ur partzuergoa	902 30 22 22
Zakarrak eta traste zaharrak	943 70 07 99
Anai Arte	943 60 34 10

Irakaskuntza

Goizeko Izarra ikastola	943 60 36 75
San Miguel ikastetxea	943 60 31 95
Mutrikuko Institutua	943 60 35 45
Udal euskaltegia	943 60 30 94
Udal Musika eskola	943 60 37 80
Haur eskola publikoa	943 60 41 19

Garraio zerbitzuak

Ansola Taxia	638 672 383
Anton Taxia	666 221 999
Xabi Taxia	656 289 026
Lurraldebus	943 41 52 08
Pesa autobusak	902 10 12 10
Bizkaibus	902 22 22 65
EuskoTren	902 54 32 10
Loiuko aireportua	905 50 50 05

Bestelakoak

Parrokia	943 60 39 87
Bikario etxea	943 60 39 88
Sta Katalina eliza	943 60 34 42
Kofradia	943 60 32 00
4 Posta zerbitzua	943 60 30 44

ordutegiak

Deban trenarekin lotzeko aukera, bai joaneko eta bai itzulerako zerbitzuetan

MUTRIKUTIK

ZUMAIARA

Astegunak

06:25 / 11:00 / 13:25 / 16:25 / 18:25

Zapatuak

09:25 / 12:25 / 14:25 / 16:25 / 18:25 / 20:25

Jai egunak

10:25 / 12:25 / 15:25 / 17:25 / 19:25

ZUMAIATIK

MUTRIKURA

Astegunak

07:10 / 08:10 / 09:10 / 12:10 / 14:10 / 15:10 /
17:10 / 19:10 / 20:10

Zapatuak

10:10 / 11:10 / 13:10 / 15:10 / 17:10 /
19:10 / 21:10 / 22:10

Jai egunak

11:10 / 13:10 / 14:10 / 16:10 /
18:10 / 20:10 / 21:10

MUTRIKUTIK

SORALUZERA

Astegunak

08:45 / 10:45 / 12:45 / 14:45 / 17:45 /
19:45 / 21:45

Asteburu eta jai egunak

09:45tan zapatutan bakarrik
/11:45 / 13:45 / 17:45 / 19:45 / 21:45

SORALUZETIK

MUTRIKURA

Astegunak

07:40 / 09:40 / 11:40 / 13:40 / 16:40 /
18:40 / 20:40

Asteburu eta jai egunak

08:40tan zapatutan bakarrik /
10:40 / 12:40 / 16:40 / 18:40 / 20:40

www.lurraldebus.eus edo 943 41 52 08

euskotren.eus edo 902 54 32 10

pesa.net edo 900 12 14 00

bizkaibus 902 22 22 65

KASKASI OMENALDIA

Gure herrixan kiribillo rubixodun mutil txiki bat izan zan orain dala hamarkada batzuk, aitxonak Kaskasuri deitzen ziona. Ume alaia eta bihurria. Denboraren joanarekin, Kaskas ezizena hartu zoan ume harek, eta bere alaitxasunarekin eta bihurrikeriarekin herrixa kutsatu zoan eta hainbeste taldetan jardun zoan bere ahalegintxua ipinitxa herrixan kultur jarduna bultzatzen. Jun zitzakun Kaskas, eta orain herriko hainbat taldek herritxar danontzako jarduten zoan ume,

gazte eta gizon ahura gogoratu nahi deue. Hortako, ekaiñaren 18xan ekitaldi batzuk antolatu ditzue, herritxar danakin partekatzeke. Ikusi Kalaputxi honen agendan. Gogoratu daigun Kaskas eta harek herrixan utzitxako ondaria, oroitzapenian gordetakuak batez ere. Ez galdu aukeria ekitaldi hortan gure herrixaren historixan zati bat gogoratzeko. Kaskasek erakutsiko digu.

Kalaputxi Herri aldizkarixa

Kalaputxik irakurleen gutunak plazaratzen ditu. Datozen ordenean eta espazioak eskaintzen duen aukeraren barruan, moztu edo hurrengo hilerako laga dezakegu. Gutunak izen abizenekin bidaliko dira: Kalaputxi, Barrenkalea 12 behe, 20830 Mutriku edo internet bidez bidaltzeko: kalaputxi2001@gmail.com edo kalaputxi@topagunea.com

BETAURREKO LILAK**LGTBIQ**

LETRA ZOPA HORREK lesbiko gay trans bi inter queer... esan nahi du. Azken baten sexu aniztasunaren aitopena da eta askatasunerako aldarria.

Ekainaren 28a aipatutako kolektiboen "HARROTASUN EGUNA" dala-eta, arreta hor jarriko degu, betaurreko moreak jantzi, eta ikusi benetan barneratuta dauzkagun normaltasunezko jokabidiak, berdintasunezkuak eta aniztasunarekiko onarpen eta errespetuzko sentimenduak.

– Bakoitzak bizitzaren aurrean dauzkan jarrera eta jokabideak, heziketa bidez, ereduarekin eta komunitatetik ikasten ditugu (hurrekotik eta urrutikoetatik, komunikabideetatik adibidez). Egia esateko, heziketarik izan al degu? Erantzuna bakoitzak pentsa dezala, ez baita berdina 18 urte, 36, 54 edo 72 izan. Gure ustetan oraindik ere, ikastetxeetako curriculumetan seriozki, eta behar diren baliabideekin ez dago txertatuta (eta ez da guraso-irakasleek ez dutelako nahi), etxeetan berriz gai tabua izaten ez al du jarraitzen?

– Ereduei buruz zer esan? Inguruan, eskuetako hatzamarrekin kontatzeko beste aniztasun eredu ezagutzen ditugu, egon badaude zorionez, eta ziurrenik beste hainbeste esan ohi dan bezela, "armairutik" atera gabe.

– Komunikabideei dagokienean, askotan nahastatzeko gehiago ez al dute balio argitzeko baino? Gauzak horrela... gaiak badauka nundik heldu ausnartzeko, lantzeko, normalizatzeko eta bizitzeko, ez? Danon ahalegina beharko da. "Bizi zaitez zoriontsu, eta utzi beste hala izaten", nork esaten zuen?

emakumeakmutrikunabian@gmail.com

943 60 39 45 - Beheko plaza, 1

TXAKUR GOROTZAK NONAHI

Txakur jabeek jasotzen ez dituzten gorozkiak direla-eta, herritarrak gogaiturik daude. Ez du balio izaten jabeek oharrarazteak, gehienetan jaramonik ere ez dutelako egiten, eta, are eta okerrago, maiz, erantzun desegokiak pairatu behar izaten dira. Zer egin horien aurrean? Kontzientzia pizteko kanpainak izaten dira ohikoenak, eta gaurko gureak ere, horrelako zerbait izan nahi luke. Baina ez dira soilik irristadak, zapata zikintzeak eta estetika kontuak, uste duguna baino arrisku gehiago dute txakurren gorotzek.

Arazoa bideratzeko zenbait ahalegin

Badira kaleetako txakur gorotzez nazkatuta, arratoiak hiltzeko pozoiez haragi bolak nahastu eta kale zokoetan utzi izan dituztenak, eta, jakina, kulpagutxien duten txakurren heriotzak izan dira ekintza-aren emaitza. Horren muturreko erreakzioak ez dira ohikoak eta, gainera, ez dute arazoa konpontzen.

Txakurren inguruko araudiak, maila batekoak zein bestekoak, herri askotan onartuta daude, baina zailak dira, dirudienez, praktikan jartzen, baliabide urriak dituztelako herri gehienetan. Horrela, sentsibilizazio lanak aurrera eraman izan dira txakurzale, auzo elkarte eta albaitariekin batera, kartelak, triptikoak, prentsa oharrak eta mezu ezberdinak hedatuz, baina horiek ere badirudi ez dutela nahi adinako emaitzarik izaten. Isunen eraginkortasuna ere zalantzan dago orokorki.

Egitasmo ausarta eramaten ahaleginduen herririk ere bada: herriko txakur guztien odol laginak hartu eta DNA fitxategi bat egin. Hernanik hartu zuen erabaki hori, baina oposizioak gogor aurka egin, eta bertan behera uztea erabaki zuten. Beste herri batzuetan ere bide beretik egin izan da ahalegina, baina ez dira gauzatu. Hala ere, badirudi Bilbo bide horretatik doala, eta urratsak nahiko

aurreratuak dituela. Herrialde katalanetara daude begira udal asko, emaitza baikorrak lortzen ari direlako herri batzuetan, eta, gainera, txakur jabeek ondo hartutako erabakitzen dute.

Txakur guztiak txipez kontrolatuta edukitzea izan da beste kontrol bide bat. Diotenez, oraindik badira kontrolatu gabeko txakurrak.

Zenbait herritan, hesitutako belardiak jarri dira txakurren txiza-gune eta kaka-gune. Teorian, jabeek ohitu egin behar dituzte txakurrak hara joatera egitekoak egiteko. Baina jabeek ere ohitu behar direnez, arrakasta mugatua dute orokorrean.

Mutrikun hartutako neurriak

—Udalean animalia arriskutsuen erregistroa bakarrik dago -horretara bakarrik behartzen du legeak-, eta jabeek legeak agintzen duen zenbait baldintza bete behar dute. Txakur guztiek txipa eduki behar dute, eta programa informatiko batez identifika daiteke animalia. Orain pare bat urte egindako kalkuluen arabera, herrian 234 txakur zeuden.

—1996tik dauka udalak animaliak eduki eta babes-teko ordenantza. Txakurren kakak ez jasotzea arau-hauste arin moduan jasotzen da eta 30 eta 300 euro arteko isuna jar daiteke. 60 euroko isun bakarra jarri da urte horietan, eta txakur jabeek udaltzainari aurre egin ziolako. Herritar asko etortzen dira oharraraztera halako edo bestelako lekutan txakur baten kakak jaso gabe utzi dituztela, baina ez da inoiz salaketa formalik jarri.

—Ez da jarri leku berezirik txakurrek kaka edo txiza egiteko, ez dutelako ematen kontuan hartzeko emaitzarik, eta egiten duten lekuan egiten dutela ere, jabeek jasoko balute, arazoa asko murriztuko litzateke.

—Gorotzak jasotzeko plastikozko poltsak betidanik eman izan dira udaltzaingoan, eta gaur egun ere zabaltzen jarraitzen da. Bere garaian, txakur kakak jasotzeko ontzi bereziak jarri ziren, denborarekin apurtzen joan direnak. Erosi berriak dituzte Xiri-Parkean eta Gaztañetakoan jartzekoak. Erabilera egokia ikusten bada, beste zenbait lekutan jartzeko asmoa dago.

BERISTAIN

DENDA LURRINDEGIA ESTANKOA

Barrenkale, z/g
943 60 35 44

SUKALDEKO ALTZARIAK
EBANIZTERIA

OKILA AROZTEGIA S.L.

Txirritxa - Mutriku

Tel. 943 60 40 18 - Faxes: 943 60 31 03

Zer gertatzen da txakur gorotza jasotzen ez denean?

- Usteltzen hasten da eta bakterio arriskutsuak lurrera pasatzen hasten dira.
- Euriak are gehiago sartzen ditu bakterioak lurrean.
- Ur zikinak arazteko sistemak ez daude diseinatuta txakur gorotza iragazteko.
- Bakterioak lur azpiko ura kutsatzen dute. Hor- tik, errekek, ibaiak, aintzirak eta urtegiak.

Txakur gorozkietan dauden arriskuak

Bizkarroiak: *Crystosporidium* protozoa, *giardia* protozoa -biek beherakoa sortzen diote infek- tatutako gizakiari-, *ankilostoma* -ankilostomiasia eragiten du-, nematodoak, teniak.

Bakterioak: *Salmonella*, *E.coli*, *Campylobacter*, *leptospira* -infekzio hilgarria sor dezake-, MRSA.

Birusak: Amorruren birusa, parbobirusa -infek- tutako zakurkumeen %80 hiltzen ditu-, korona- birusa -SARS infekzioa eragiten du-, mukieria- ren birusa, txakurren hepatitisaren birusa.

Datu batzuk

-Txakur kaka bakoitzak hiru milioi bakterio fekal izan ditzake, eta helduengana, haurrengana edo beste animalietara pasa daitezkeen bizka- rroiak eta birusak.

-Txakurren digestio organoek ia edozein gauza onartzen dute. Ondorioz, haien gorozkiak izuga- rri toxikoak dira.

-Txakur batek, egun batean, pertsona batek, zaldi batek eta behi batek batera epe berean sor ditzaketen bakterioak baino gehiago sortzen ditu.

-Gizakiek, behiek eta zaldiek eginiko kaken hamalau karretila bete adina bakterio ditu txakur batek astebetean egindako gorotzak.

-Airean dauden bakterioen %10-50 txakur gorotzetatik datoz.

-100 txakurrek bizpahiru egunetan sortzen duten gorotzak 25 kilometroko kanal eta badia guneak ixteko adina kutsadura sor dezake.

-Txakur gorotza ez da ongarri, eta ez dio mese- derik egiten lurrari.

-Jendea gaixotu egin daiteke txakur gorotza ongarri gisa eman zaien barazkiak jaterakoan.

-Ura kutsatzen duten gaien zerrendan hiruga- rrena da txakur gorotza.

-Hiri ondoko ibai eta hondartzetako ur laginetan topatutako bakterioen %20-30 txakur gorotze- tik datoz.

-Txakur gorotzak proteina asko ditu, eta arra- toiak erakartzen ditu.

(zenbait datu Berria egunkaritik jasoak)

LEA-ARTIBAI
Hileta zerbitzuak - Beilatokia

MUTRIKU Tel.: 943 60 41 20

ONDARROA: Arta Bide, 24 - Tel.: 946 830 960
Mug: 659 879 268

txirritxa
.com

SAR ZAITEZ GURE WEB ORRIAN ETA
AURKI EZAZU PROMOZIO BEREZIAK!

Tel. 946 832 600

Gardetza Industria, 3 > 48710 Berriatua > Bizkaia

PARKEKO TUNELEAN MURALA MARGOTU DUTE

Atxukaleko paretetan balearen murala egin ondoren, Mutrikuko Arte eskolako lagunek herriko beste horma bat hartu zuten beste mural bat egiteko: Parkeko tuneleko ezker-eskuineko paretak hartu dituzte mihise, eta akuariuma irudikatu dute. Handik pasatzean lehen horma gris tristeak zeuden tokian, orain kolore biziko arrain, molusko eta krustazeoak ditugu gure igaroaldia alaitzeko. Ederra Arte eskolako lagunek egindako lana. Ea ba, urtean behin horma bat margotuta gure herria alaitzen jarraitzen duten. Eta marrazki horiekin batera mezu bat eman nahi izan dute: Mutriku herria, Mutriku guria, Mutriku garbia... denon artean! Ea ba pintadazaleek errespetoz jokatzten duten artelanekin...

BERRIKETALAGUNEN TOPAKETA

Ikasturte bukaera hurbiltzen ari denean, urtean zehar lanean jardun duten Berriketala lagun ekimeneko partaideak Beheko plazan elkartu ziren maiatzaren bukaera aldera. Normalean buruz buru euskara praktikatzen duten bikoteak denak elkarrekin batu ziren meriendatzera eta elkarren berri izatera eta kontuak esatera. Aurrerantzean, etenik gabe bikoteka jarraitzeko gogoia erakutsi dute, euskara lantzen, euskaraz hitz egiteko aukera gutxi dutenei edota ohiturarik ez dutenei aukera bat eskaintzeko. Animo, ba, denoi, eta gogoratu euskara praktikatu nahi dutenek eta horiei lagundu nahi dietenek edonoiz eman dezaketela izena.

GEOPARKEKO BALEAREN BILA MARRAZKI-SARIKETA

Balea ardatz hartuta, Geoparkeak marrazki lehiaketa antolatu zuen Europako Geoparkeen Astearen baitan, balearen eta beste espezie bizidunen ezagutza eta sentsibilizazioa sustatzea helburu izanik. Zumaia, Deba eta Mutrikuko ikastetxeetako 6 eta 12 urte bitarteko ikasleek 900 marrazki egin dituzte, eta horien artean Martin Ulazia mutrikuarrak egindakoa aukeratu dute Lehen Hezkuntza 1 eta 2ko irabazle. Bejondeizula, Martin, eta jarraitu bide horri!

ARRIETA
AUTOZERBITZUA

Aliprox

J.M. Altzibar etorbidea · 943 60 31 01

Gizonezkoen
ileapaindegia

IMOTZ

Erdikokale, 34 - behea MUTRIKU Tel.: 943 60 41 62

AGENDA 21EN BAITAN BIOANIZTASUNA LANTZEN

Urteroko hitzorduari erantzunez, herrian Agenda 21 lantzen ari diren Institutuko eta San Miguel ikastetxeko ikasleek aurten landu dituzten gaien aurkezpena egin zioten udalari, horretarako antolatutako udalbatza berezian. Aurtengoan, biodibertsitatea izan dute langai, eta horren inguruan ikasleek hainbat konpromiso hartu zituzten publikoki, adibidez, berdeguneak zaintzea, bertako espezieak balioestea, edota balkoietan erleentzako landare loredunak jartzea; udalari ere hainbat eskakizun egin zizkieten, adibidez, herrian berdeguneak bere borondatez zaintzen dituztenei beharrezko laguntza emateko, edota herriko parke eta berdeguneetan hemengo erleek janaria izan dezaten loredun landareak landatzea.

Naturarekin lotura estua duen bioaniztasunaren gaiarekin batera, herrian dugun kultur aniztasuna ere izan zuten ikasleek hizpide, eta herriko ikastetxeetan kanpotik etorritako zenbat ikasle dugun adierazita, horrek zelako kultur aberastasuna dakarkigun nabarmendu zuten. Hala eta guztiz ere, eskoletan egindako azterketaren arabera, oraindik ere aurreiritzi asko dugu, eta gauza bat pentsatu eta beste bat egiten dugu sarritan. Gai honen inguruan, ikasleek udalari eskatu zioten herritarrei gure herrian aniztasun kulturala izateak dituen onurak azaltzeko eta gurekin elkarbizitzen dauden kultura ezberdinen inguruko informazioa helarazteko.

ERIK MENDIZABAL TXAPELDUN

Ameriketako Dania Jai Alai frontoian dabilen Erik Mendizabal puntista mutrikuarrak hiruko koroa lortu du aurtengoan ere, Kiniela gehien irabazita, Bakarkako txapeldun eta Bikoteka txapeldun. Azpimarragarria da Erikek erakutsi duen nagusitasuna. Izan ere, kinieletan, 170 irabazi ditu eta bigarren gehien irabazitakoak 100 irabazi ditu. Bakarkakoan, 39 garaipen izan ditu Mendizabalek, eta 25 bigarrenak, Zulaika donostiarra. Azkenik, bikoteka, 23 kiniela irabazita izan da aurrelaririk onena. Bejondeiola Eriki, eta ea datorren urtean Eriken berri onekin batera Ameriketara joan berri den Jon Goenaga herikidearen berriak ere datozkigun.

IRAKURRI, GOZATU, OPARITU

Izen horrekin burutu da, azken urteetan bezala, euskarazko irakurketa sustatzeko kanpaina. Helburua, euskaraz irakurtzen duenari euskarazko irakurketa berri baterako gonbitea egitea. Apirilean eta maiatzetan udal liburutegian egindako maileguen datuei erreparatuta, aurreko urteekin alderatuta ez du gora egin euskarazko irakurketak, baina urteroko datuetan jarraitzen du. Aurtengo kanpainaren baitan euskarazko mailegu zerbitzua erabili dutenen artean zozketa egin da eta Araia Otaño eta Maite Arrizabalaga izan dira sarituak, liburuak erosteko 30 euroko bono bana irabazita.

GAZTEEN UDAKO PLANA

Aurtengo udan gure herriko gazteek badute, goizak zertan eman. Ekainaren 27tik uztailaren 1era arte, Asier Illarramendi futbolariaren kanpusaren bigarren edizioa izango da San Migel futbol zelaian, 72 umeri futbol trebakuntza emateko. Uztailaren 1ean, berriz, Uda Txiki eta Udabentura eta kiroleko Kirolaz Blai programak abiatuko dira Malenak artean. Guztira 276 ume ibiliko dira Txantxangorriko begiraleen ardurapean, eta kirolekoetan, berriz, 55 ume Eskola kiroleko begiraleen ardurapean.

Pol. ANTZOMENDI - Galdona bidea
MUTRIKU ☎ 943 60 31 86
 gorritxuautos@hmail.com

ANDONEGI
 HONDEAKETAK
 GARRAIOAK
 Tel.: 635 736 957 - Mutriku (Gipuzkoa)

ADIERAZPEN EGUNA

Ekainaren 4an Gure Esku Dago mugimenduak Erabakitze eskubidearen alde Adierazpen eguna ospatu zuen Goiko plazan. Erraldoien eta buruhandien kalejiraren ostean eta hainbat musikari herritarrek girotuta, Adierazpena irakurri eta taldeko argazkia atera zuten. Aurrerantzean adierazpenarekiko ahalik eta atxekimendu gehien batzen jarduteko asmoa agertu dute. Adierazpena, honakoa:

Herri bat gara, erabakitze eskubidea daukagu. Mutrikuko herritarrok erabakitze eskubide demokratikoa gauzatu nahi dugu; era parte-hartzailean, elkarbizitza indartzeko eta herri bezela nolako etorkizuna nahi dugun adierazteko. Herritarron sasoia da. Jende anitza herri libre batean. Hau guztia aurrera eramateko, era aktiboan, parte hartzeko asmoa agertzen dut.

ARNOKO MENDI MARTXA

Ekainaren 5ean izan zen Arnoko mendi lasterketa eta ibilaldia, dagoeneko XII. edizioa. Imanol Larrañaga azkoitiarra izan zen garaile 1:39:30eko denbora eginda, Ibon Bengoetxea lekeitiarra bigarren sartu zen, eta Iñigo Aguirre, gure herkidea, hirugarren. Lehenengo hamarren barruan, lau mutrikuar: Iñigo Aguirre, Xabi Astigarraga, Ruben Arrizabalaga eta Ladis Velasco. Emakumezkoetan, Maite Aizpurua Arruti mutrikuarra izan zen garaile 2:13:21eko denbora eginda, Sonia Alvarez zumaiarraren aurretik.

Zorionak antolatzaile, korrikalari eta oinezko guztiei.

Kaixo herritarrok,

Udara aurretik ipinita egon behar zuten edukiontzi / kontenedore marroiak, baina ez da hala izan eta irailerako atzeratu dira. Prentsa, gutun eta kartelen bidez jakinaraziko zaigula, beraz adi egongo gera!

Bitartean badago zeregina, beti daude aukerak, zakar eta plastiko kontu hau gutxitzeko. Gogorra ditzagun batzuk, oso errazak dira eta geuk egitekoak:

–Produktu freskuak erosterakuan (arrain eta haragixak) TUPERRAK / ONTZI BERRERABILGARRIXAK erabili dendatik etxera eramateko. 2013.ean ONTZIRATU ZAITEZ kanpainaren berotasunian hau egiten zuen jendia gehitu egin zan, eta denbora pasa ahala ahaztu xamartuta dago orain. Egixa da, etxetik idea horrekin atera behar dala hau egiteko, eta askotan bapatian kalia erabakitzen degu erostia, baina ahal dan guztietan egin ezinik ez daukagu.

–Erosketako ETXEKO BOLTSAK atera. Lehen ibiltzen ziran, gaur ibiltzen dira, eta gero ere ibiliko dira. Hau erraza da, eta estetika hain baloratua dagoen mundu hontan mila klasetako boltsa zorro polit, moderno eta galantak aurkituko ditugu. Beraz, aitzakirik ez!

–BILGARRIETAN FIJATU. Erostera goazen produktuak gehiegizko enbalajea duten begiratu, alperrikako porespan eta plastikoak dituzten... hala bada ekidin / ebitatu ditzagun.

–Txukun eta garbi, gero eta gehiago bereiztu, eta beren leketan sartu barrura ez utzi kanpoan: KARTOIAK tolestuta urdinetan. ONTZI ARINAK horietan, BOTEILAK iglu berdeetan, PILAK pilaontzietan, OIHAL-ERROPAK erropa ontzietan, OLIOAK olio ontzietan, HAUNDI eta BEREZIXAK (pinturak...) Garbigunera eraman... Gure ingurumenak, itsaso eta mendiak eskertuko digute!

Baga, biga, higa

Gaínean daukagu udara eta honen hasierarako San Juanak, sorgin gaua, akelarre gaua. Honek hainbat zalantza piztu dizkit... benetan irudikatzen ditugun bezain sexualak edo, zuek díozuen bezala, erotikoa al ziren sorginak? Alegia, filmetan, kondairetan... beti irudikatzen ditugu sexualki oso aktiboak diren emakumezkoak bezala. Kurioso iruditzen zait, gerora Kristautasunak aktibotasuna gaitzetsi izan du eta,...

Kaixo! A ze galdera konplexua zurea... bai idazkeragatik, baita sakoneko zalantzagatik. Izan ere, zuri erantzuteko beste prisma bat sartzea derrigorrezko daukagu. Ekuazioan pare bat ikur falta baitzaizkigu.

Hasteko, eta beste edozer esan aurretik, argi utzi behar dugu askotan gu geu garela interpretazio hori zuzenean burutzen dugunak eta, ondorioz, paganismoaren mundua irudikatzen dugunak, intuizioz edo gure desiren islaz, guri debekatua izan zaizkigun guzti horiek bertan jaurtitzen. “Magia” debekatua badago, gure debekuak bertan islatuko baitira.

Ordea, egia da, zentzu batean, zenioen hori. Baina gauza ez doa erotikoa izan edo ez izateaz, gehiago edo gutxiago izateaz, baizik eta erotika eta hedonia oso era desberdinetan ulertzeaz. Baina aurrera egin baino lehen, bi kontzeptu horien arteko desberdintasuna aipatuko dugu.

Erotika, desiren mundua bada, bereziki, pertsona konkretu batzuei lotutako desiren mundua, orduan hedoniatzat jotzen dugu plazer hutsarekin (plazerra gutxi balitz bezala) harremanetan dauden desirekin. Esan genezake erotikak “nor?” galderari erantzuten diola eta hedoniak “zer?” galderari. Horregatik, agian akaso kasu honetan bi kontzeptuez, bereziki hedoniaz hitz egin beharko genuke erotikaz baino gehiago.

Esaten genuen bezala, hainbat erlijiotan, paganismoan kasu, egia da topaketak ez direla soilik bikote testuingurutan ematen. Baina ez dezagun honetaz polimaitasunaren edo orgia askeen kultura bat zegoela ondorioztatatu. Errituarekin topaketa erotikoa edo hedonikoa egiteak eta hauek zuzenean harremanetan egotea momentu horretan ospatzen ari denarekin, edo errituaren egiturarekin, ez du esan nahi egunerokotasunean logika monogamikoetik at daudenik, ezta derrigor plazerraren ulerkera zabalagoa emango denik.

Bestalde, kristautasunari dagokionez, ez da guztiz zuzena esatea erotikoa dela, zuzenagoa da esatea erotika testuinguru konkretu batzuetan eta muga batzuekin bizi dela. Bai esan dezakegula honen atzean

Zergatik emakume bati bere buruarengan konfidantza duenean sorgin deitzen zaio?

badagoela gorputzarekiko eta, batez ere, “erotikarik gabeko hedonia batekiko nolabaiteko beldurra”. Baina konparaketa ez da planteatu bezain erraza.

Laburbilduz, egia da testuinguru guztiz desberdinak zirela eta, seguruenak, guk daukagun hurbileko aztar-na kristauarekin alderatuz oso askea dirudiela, baina desberdina izateak ez gaitu eraman behar txuri-beltz ebaluaketara.

Dena dela, ez dugu artikulua hain zapore gazi gozoz bukatu nahi. Guk geuk eraiki ditugun iraganari buruzko mitologiek gure burua ere askatzeko balio digutela. Sorginez mozorratzeak nolabait askatasun pixka bat ematen digulako. Eta gozamina ere gure bizitzetara ekarri behar dugulako... ospa dezagun sorgin gaua! Ospa dezagun San Juan sua!

...Gehiago jakin nahi?

Ezin uka dezakegu
“sorgin” hitzak bai euskaraz
eta bai gaztelaniaz
konnotazio negatiboa duela.
Izan ere, askotan irain gisa
erabilia dela emakumeen aurka.

Sarritan sortzen ditugun
mitologia propioak ikuspegi honetatik
abiatzen dira eta, nola ez,
begirada feminista ezean...
gaiztakeria ikusteko gai gara
askatasunaren aurretik.

**Horra hor ere birpentsatzeko
beste ideiatxo bat!**

Galderak edo zalantzak argitzeko:
sexuenea@gmail.com

ZERGATIK FILOSOFIARI ERASO?

Aurkako haizeak ari dira batxilergoan Filosofia irakasgai izan dadin. Horrek duen garrantziaz jabetzeko, Ondarroako Institutuan filosofiako irakasle den Arrate Uranga Mendizabalengana jo dugu, hobeto uler dezagun erabaki horrek izan dezakeen ondorioa.

Filosofia irakasgaia desagertzeaz dela diote albiste batzuek. Nolako garrantzia izango luke erabaki horrek, hala gertatuz gero, gure gizartean?

Hezkuntza erreforma berriak (LOMCE) Filosofiari ere kalte handia egingo dio. Batxilergoko 2. mailan irakasgai tronkala izan beharrean, ikasle guztientzako derrigorrezkoa izan dena gaur arte, aukerakoa bihurtu dute 2016-2017 ikasturtean.

Agora *Filosofia Elkarteko* kidea naiz eta pentsatzen dugu kalte handia ekarriko duela erabaki horrek gazteentzat. Filosofiako irakasleok ikasleak bere burua ezagutu eta ezagutzaren prozesuak landu ditzan arduratzen gara: arrazonamendua, jarrera kritikoa, koherentzia, autonomia... Eta LOMCEren erabaki honekin galera handia izango dela pentsatzen dugu.

Zergatik aukeratu zenuen hain ohikoa ez den Filosofia adarra zure ikasketak gauzatzeko?

Uste dut gaztetan, ezer ez edo gutxi jakinda, zeure izaeraren joera naturalarekin zerikusia duen zerbait aukeratzen dugula. Ni izatez oso erreflexiboa naiz, arazoei, gaiei buelta asko ematea ezin dut saihestu; batzuetan, nahiago nuke "bertsolaria" izan eta berehalako erantzunak eman, baina hori ezinezkoa da niretzat. Bestalde, Filosofian aztertzen diren gaiak (eta zein gai ez du tratatzen, ba, filosofiak?) oinarritzokak dira bakoitzaren bizitzan eta, oro har, filosofiak aztertzen dituen gaiak bizitza eraikitzekeo zimenduak dira gizon-emakume guztientzat. Badirudi Filosofia ikasten hasi nintzenean, aldi berean, nire bizitzaren zimenduen bila hasi nintzela.

Filosofia ikastera Salamancara joan nintzen, eta klaseko lehen egunean, "Aula Magna"n, Fakultateko errektoreak kurtso hasierako klase magistrala eman zuen. Egun hartan, Kant izan zuen mintzagai, eta ni areto nagusi hartatik ezer ulertu gabe eta beldurtuta atera nintzen. Gero, denbora asko pasa ondoren, Kant behin eta berririo irakurritz, Kant behin eta berririo ikasleei azalduz (zenbat ikasten den ikasleei azalduz!) konturatzen zara bere interesak zure interesak ere badirela. Kanten hilobian hitz hauek daude idatzita: "Nigandik kanpo zero izarratua; nire barnean, lege morala". Nire ustez, hitz horiek filosofiaren zimenduak dira. Filosofoak, jakintzarekiko zaletasuna duenak, zientzia enpirikoekin lotutako kuriositate edo jakin-min guztiak ditu: fisika,

“*Filosofiako irakasleok ikasleak bere burua ezagutu, ezagutzaren prozesuak landu; arrazonamendua, jarrera kritikoa, koherentzia, autonomia... lantzen arduratzen gara.*

“*Nola irudikatu etorkizuna filosofia gabe? Zer nahi ditugu gazte tentelak? Gizarte lerdoa?*

biologia, historia, antropologia... (nigandik kanpo dagoen zero izarratua). Baina horrek guztiak zentzua hartzen du gizon-emakumeen onurarako aplikatzen baditugu, egoki, oinarri etikoetan eraikiak (nire barnean, lege morala).

Zein motza den bizitza jakin-min guztiak asetzeko! Nire ikasleek barre egiten didate komentatzen diedanean jubilazioan fisika eta matematika ikasi behar dudala, edo hurrengo batean artearen historia ikasi behar dudala esaten dudanean, edo hurrengo batean... Hainbeste interes daude, eta hain denbora gutxi!

Zela erlazionatzen duzu "Filo-sofia" = "Jakite zaletasuna" filosofo greziarren: Ezer ez dakidala besterik ez dakit, esaldiarekin?

Harrokeria eta filosofoaren izaera ezkon ezinak dira. Sokratesek, garai hartako jakintsuena izanda, horixe adierazten du esaldi horren bitartez. Jakin-mina zen bere bizitzaren motorra, ikerketaren inguruan (etika, politika...) antolatu zuen bere bizitza, eta nahiz eta erantzunak aurkitu bere galderei, konturatzen zen galderen kopurua askoz ere handiagoa zela erantzunena baino.

Nola jokutzen dugu bizitzan, arrazoiketa logikoa erabiliz ala geure senari jarraituz? Zela definituko zenuke "sena".

LOMCEk egingo digun kalte handienetako bat horixe bera izango da. Garrantzitsua den bezala Historia ezagutzea orainaldia ulertzeko eta etorkizuna eraikitzekeo, Pentsamenduaren Historiak edo Filosofiaren Historiak aukera ematen digu mendebaldeko kulturaren oinarriak ulertzeko eta, aldi berean, konturatzeko denok horren ondare garela. Hori diot galdera hau planteatzerakoan ezin dudalako erantzun Nietzscheren laguntzarik gabe. Zer gara gizon-emakumeok? Arrazoi hutsa? (Apolo, greziar mitologiako jainko bat) edo sen hutsa? (Dionisos, greziar mitologiako beste jainko bat). Gure kulturaren, gehiegizko garrantzia eman diogu arrazoimenari, eta horren ondorioa da sortu dugun gizartea; praktiko-tasunaren eta etekin ekonomikoaren aginduak jarraituz, beste alderdi batzuk alboratu egin ditugu: Dionisosen balioak, senak. Askotan, arrazoimena gorde egin behar da senaren ekarpenak azaleratzeko. Gure ikasketza sistemak ere, arrazoimena goraipatuz, umeen senak poliki-poliki zapaltzen ditu; haurren sena jarraituz, galderak bukaezinak dira, sorkuntza bukaezina da,

berriak (ustelkeria han eta hemen), ulergarria da, baina ez onargarria. Ikasleekin elkarriketak sortzen ditugu eta gizarteko egituraren izaera aztertu. Ekonomia-politikoaren egiturak ez dira lege naturalak, aldaezinak (itsasgora/itsasbeheraren erritmoari ezin diot, momentuz behintzat, kontrarik egin), aldakorak baidiz, gizon-emakumeon borondatez eraikiak. Ekonomia, Politika eta Etika banaezinak dira, erantzun egokiak eman ahal izateko galdera egokiak egin behar dira, eta hor hartzen du protagonismoa Filosofia. Zer lortu nahi da, ordea, LOMCE-rekin? Galderarik egiten ez duten

baina arrazoimenaren poderioz, galderak eta sormen-gaitasun asko bukatzen dira, arrazoimenak motzean lotzen duelako sena. Nietzschek sena aldarrikatzen du gizon-emakumeengan sortu den desoreka saihesteko, arrazoimena eta sena garelako azken finean.

Abiadura handia darama zientziak, eta aldaketa izugarriak aurreikusten dituzte zientifikoek denbora motzean. Nola ikusten duzu filosofiaren zeregina egoera horri erantzuteko?

Kontuan izanda filosofiaren zeregina pentsamenduan datzala, pentsamendu kritikoan, nola irudikatu etorkizuna filosofiari gabe? Zer nahi ditugu, gazte tentelak? Gizarte lerdoa? Ezin da planteatu etorkizuna dikotomia horretan: zientzia ala filosofia? Zientziak filosofia gabe zentzua galtzen du eta filosofia, aldi berean, gaurko errealitateari aurre egin behar dio. Egia da zientziak aurrerakuntza handia, izugarritzko aldaketa ekarri diola gizarteari, baina ez badugu geldione bat aurkitzen aldaketa horretaz hausnartzeko, norabiderik gabeko bidaia egitea bezalakoa izango litzateke. Harrigarria, liluragarria, zoragarria da zientziak duen abiadura, baina oso arriskutsua aldi berean, bere zimenduak ahazten badiugu; ez ahaztu egiten dugun guztiak zentzua izan behar duela, eta zentzu hori Filosofian aurkitzen dugula. Filosofiaren Historiak arrazoitzen erakusten du modu analitiko eta kritikoan. Besteekin arrazoitzeak, modu publikoan, dogmatismoak eta fundamentalismoak saihesten ditu. Horretan datza bere indar kritikoa, egunerokotasunerako ezinbestekoa dena.

Egun bizi dugun krisiaren aurrean erraza al da egitura ekonomikoaren berri azaltzea ikasleei? Ez al da nabaritzen erantzun edo bide berri baten beharra?

Ekonomia eta politika banaezinak dira, eta ikasleei gai horiek azaltzea oso zaila da. Nabaritzen dut politikarekiko gutxiespena, eta kontuan izanda eguneroko

gazteak? Horrek, zalantzarik gabe, gizartearen morrontza ekarriko du. Interes ezkutuak ote daude hori horrela izan dadin?

Gero eta hedatuagoak ikusten ditugu filosofia eta erlijioaren arteko kontraesanak. Nola uler dezake gizakiak arrazoimenetik kanpo dagoen erlijioaren alde sakratua, eta, ondorioz, ezartzen dituen Erlijio filosofiarentzako dogma eta morala?

Historiari erreparatuz gero, Errenazimenduan hasi ginen banatzen erlijioa jakintzen arlotik, nahiz eta gizartearen sekularizazio prozesua bukatu gabeko lana izan oraindik (gai honetan ere ezin LOMCE bakean utzi). Datorren urtetik aurrera, Bigarren Hezkuntzako ikasle guztiak Balio Etikoen bitartez Etika Unibertsalari buruzko hausnarketa egiteko aukera izango dute, baina, kontuz, erlijioarekin lehiatuz. Balio Etikoak edo Erlijioa aukeratuko dute. Zer egiten du erlijio ikasgaiak hezkuntza publiko batean? Gizon-emakumeon jokabidea oinarri etiko unibertsalean eraiki behar da eta ez moral partikular batean, partikularitasunak etxean edo elizan ikasiko ditugu, baina kalean, eremu publikoan denontzako baliogarriak diren oinarriekin jakin behar dugu moldatzen.

Beste aztergai bat gehiago da, kultura guztietan agertzen da erlijioaren presentzia eta horren zergatiak, moduak ikertzea oso interesgarria da. Beste gauza bat da erlijio konkretu bakoitzak eskaintzen dituen jarraibideak bizimoduari norabidea emateko ahaleginetan, eta hori pertsonala da, ez dauka lekurik eremu publikoan. Askok hitz egiteko aukera ematen du gai honek eta ezin gara luzatu, baina aldarrikatu nahi nuke gizakion alderdi espiritualak, eta espiritualtasuna ez da erlijioaren monopolioa. Gizakion bizitzan espiritualtasuna garrantzitsua da, baina erlijioa ez da bide bakarra eremu hori garatzeko.

ASTIGARRAGA ANAIAK, S.L.U
ERAIKETAK

 Tel.: 943 60 40 86 / 667 411 938
 e-mail: astigarragamutriku@outlook.es
 Txurruka Tieak., 28 behea - 20830 Mutriku (Gipuzkoa)

KALBAIXO
JATETXEA

 TELEFONOAK:
 943 68 32 36
 943 68 30 36
 MUTRIKU

ATERA DITZAGUN IRRIBARREAK KALERA!

Eskerrik asko. Eskerrik asko, 274 haurren guraso aito-na-amona eta senideei Txantxangorri famili gisa hartzearen, familia osotasunean aukeratzen ez den arren, inguruan izan nahi ditugunak bai direlako hautatuak eta zuek, gure zorientasunerako, gu, Txantxangorri aukeratu duzue. Herriaren aldeko apustua egin duzue, herria hazteko eta herritarrei, herritar gazteek eskainita, ahal bezain eskaintza bikainak eskaintzeko.

Aurtengo Udaleku Irekietan, 39 begirale arituko gara lanean. Gogoratu aurten, Udatxiki eta Udabentura Uztailaren 1ean, ostirala, hasiko direla, eta amaiera aldiz, Uztailaren 21ean, osteguna, emango diogula, urtero bezala, jaialdi ederrarekin batera. Bestetik, aipatu, batzuk nahasi xamar zaudetela esan digute eta, Ekainaren 27an izango dela udalekuen inguruko batzarra. Batzarra arratsaldeko 19:00etan izango da Zabel kultur etxean.

Gure aldetik, esan, aspalditik hasi garela lanean eta ekainean ere begiraleentzako formakuntza antolatu dugula, beraz, ez beldurtu egun hauetan Mutriku kolorez jantzirik ikustean, Txantxangorriko begiraleak izango baikara, ditugun irribarreak kalera ateraz eta herria pozez atonduz.

Garrantzitsua iruditzen zaigu formakuntzak antolatzea

gure artean, honek, talde-kohesioa indartzen eta geure artean talde-lanean jarduteko gaitasuna lantzeko aukera eskaintzen baitugu. Besteen ikuspegi eta iritzia ikusi, onartu eta konpartitzea. Geure artean komunikatzaile onak izaten trebatu eta emozioekin eta sentimenduekin lan egiten ikastea. Azkenean, hori da herri-mailan indartu nahi duguna, talde-lanean jardutea eta elkartasunean herriarentzako lan egitea.

Izan ere, hezitzaileak gara bai. Zuen etxeko haurren eredu zentzu askotan, eta horren kontziente bagara, eta hori jakinik saiatzen gara, ahal bezain balore ego-kienak transmititzen eta zuen etxekoei, hezkuntza ez formal aparta eskaintzen. Badakigu, ez garela jakitunak eta horregatik guztiagatik etengabeko ikaskuntzan jardun behar garela, aurtengoan, hezkidetzako ikastaroa antolatzen ahalegindu gara, baina ez da posible izan hau aurrera eramatea. Badaude baina beste eskaintza batzuk herri mailan, Tipi-Tapak antolaturiko hitzaldira ere animatu ginen begirale batzuk, haurra eta heriotza bezalako gai potoloaren inguruan jarduteko eta zuen seme-alaben aurrean ahal bezain formatuen azaltzeko. Askok dira Tipi-Tapak antolatzen dituen hitzaldiak eta ideia interesgarriak. Animatu zuek ere, eta lema berberarekin joan gaitezen geure buruak formatzera! Indarrak hartu uda bikaina daukagu aurretik eta!

Txantxangorri

UDABENTURA ETA UDATXIKI 2016

APALLU
ITURGINTZA

Telf.: 600 316 381 - 943 02 98 61
San Agustin, 3 - Mutriku

apallu@apallu.es

www.apallu.es

Tipitapa
Zerbitzu hezitzaileak
Zabel plaza

Ordutegia:
Egunero
16:30etatik
20:00etara
eta
Larunbatetan
10:00etatik
13:30etara

Tel.: 611 496 004 - www.facebook.com/TIPITAPAhezten

ROMAN ETA MODESTO OKELAR

1) Pikuatikan etorri ziran
Okelarko baserrira
geroztik bertan egina zuten
makina bat jira-bira
bata lanera kanpora jun zan
besteak etxean segida
gaztetandikan sortu zitzairen
bertsotarako disdira.

2) Gorputzez eta euren izatez
oso ziran ezberdinak
Modesto gendun gizon haundia
lodiak zituen zainak
Roman ordeba txikiagua
hankak zituen arinak
baina hori bai leku guztian
jator eta atseginak.

3) Karreterotzan edo itzaitzan
Modestok jokatzeko zuan
hura nahi zuten eraman danak
probarik bazan auzuan
nola ibili edo zer egin
esan beharrik etzuan
tirata bultza etzan gelditzen
bere ekitaldi osuan.

4) Bere lana zan konstruziuan
zer kontatua badago
lau porlan zaku, berrehun kilo
bera eramanda dago
bi besapean da bi lepoan
ezetzik etzun esango
nik esaten det jorral iguala
ez altzen denak izango.

5) Roman genuen txikiagoa
inoiz etzeguen geldi
astintzen zitun aitzur da sega
aizkora edo itegi
al dan guztia abonauta ere
ez da izango gehiegi
eria baino zaiagua zan
beti segi eta segi.

6) Umorerikan esan faltako
Okelar anaien bueltan
beren hizkera egokiakin
atsegintzen zen benetan
bertso munduan demostratu zan
umiltasunez gaztetan
ederki asko ikusten gendun
Kalbarixoko festetan.

7) Kalbaixuetan maixan errondan
hainbat heldu, hainbat gazte
Azpillaga ta Uztapidekin
kantatzen zuten hainbeste
baten Uztapide harritu zan
hoiek biokin nik uste
esana zuen hauek hemen da
zertan ekarri gaituzte.

8) Hoietakon bat inguratzean
jendea egoten zan zai
izane hain bertso ederrak
etziran entzuten noiz nai
denok isilik lagunak igual
esaten zien hasi hai
astea kostatzen zitzairen baina
isildutzea ere bai.

9) Santa eskerako ta kopletako
beti baietz bengala bale
gozatzen zuten baserri aldea
bai taberna ta bai kale
euren ondora arrimatzen zan
makina bat bertsozale
hoiek ezinik etzuten inoiz
beti dale eta dale.

10) Jon Azpillagak atera zitun
baserritikan kalera
eta nunnaitan kantatzen zuten
onen onenen parera
gazteaz edo helduaz kantau
igual zitzairen gainera
azkenik haxe esan behar det
asko akordatzen gera.

Juan Mª Agirrezabala
Erdikua
HELDUEN MAILAN
MUTRIKUARRAREN
SARIA

MUTRIKUKO
BERTSO-ESKOLA

ERAIKUNTZAK
OLATZ S.L.

Igeltseritza orokorrean, Txalef, Erreforma...

Tel. 943 60 44 10 / 670 41 42 23 - 24

Olatz Auzoa, Urrestieta Baserria - 20830 Mutriku (Gipuzkoa)

Tel.: 943 60 35 99
alkolea.edariak@gmail.com
Baserriak, 2 - behe - 20830 Mutriku

ALKOLEA
ARDOTEGIA
Jon Andoni Basurko Pagoaga

Edariak
eta gehiago...

Orain dala 200 urteko ezizenak, bizirik!

Euskal Herri luze-zabalian, sasoi baten, edonora juanda ere, herritxar gehixenek euren ezizena zakaen. Urtiekin baiña, aspaldiko ohitxuera horrek indarra galdu deu, han eta hamen.

Mutrikun, lehengo aldian gitxiago erabiltzen diran arren, oraindio ere eusten zaku ezizenak erabiltzeko ohitxue-riari.

Ezizenak, zetako?

Ezizen asko politx askuak diran arren, badira tartian hain politxak ez diranak, baiña tira. Ezizenak, gitxienez, hiru funtzio bete leikez: lehelengua, kolektibidadian koka-tzen gaitxue eta izaera berezia ematen digue; bigarrena, izen bereko pertsonak bereizteko balixo deue; eta hirugarrena, pertsonen berri ematen digue: lanbidia, ohi-txuerak, bizilekua, jatorrixa...

Aspaldiko ezizen batzuk

1817an Mutrikun, "Lorenzo Olabe" izeneko gizona bizi zan; urte hartako dokumentu baten mutrikuarrek esaten zixuen bezela azaltzen zaku: "*Lorenzo Zabaleco Muturbelz*". Zabale baserrikua zan itxuria, eta *muturbeltza*?

Aurrekua bezela, ezizen batzuek, izaerari edo itxurari begiratzen zixuen: *Pepa Gozo* (1791), *Machalen la muda* (1793), *Chinchua* (1850).

Beste batzuek berriz, jatorrixa edo bizitokixa salatzen zeuen: *Pachi Cinua* (1822), *José Roque de Lete alias Maldomin Chiquia* (1825), *Pedro Sestero alias Naparra* (1834), "*Joseph Manuel y Juan Bautista de Azcarate alias Elguetas, hermanos*" (1794).

Lanbide edo zaletasunen berri ere ematen digue: *Maria Antoni Jostuna* (1786), *Manuel de Barrena alias Chocolate* (1800).

Animalixen izenak ere ezizen bihurtu zeikezen: *Francisco Conejo* (1826), *Clara Ollua* (1828).

Gehixenetan, oso gaitza izaten da jakitzia noizkua dan ezizen jakin bat. Egixa esan, batzuk berri samarrak diranez famelixaren goguan egoten da ezizenaren jatorrixa eta ederki ezagutzen deue noiz asmatu zixuen aitzari, amari, aitzonari, birramonari...

Batez ere, ahoz erabiltzen dira ezizenak; Mutrikun ere halaixe. Artxibuetan nekez topau leikez ezizenak, izan ere, eskribauek-eta ahoz erabiltzen zitxuen ezizen haren ordeiz izen-abizen ofizialak idazten zitxuen. Ez beti, baina. Batzuetan, ez zeuen gogoratzen baten baten lehelengo edo bigarren abizena, edo pertsona jakin bat ondo identifikatzeko... ezizena idazten zeuen.

Behin baiño gehixotan entzunda naukan Mutrikun erabiltzen ditzugun ezizen batzuk 150 edo 200 urte inguru

euki leikezela, baiña ez danez aukerarik egoten hori "demostratzeko"... Gaur baiña, probak lortuta, 200 urte inguruko bi ezizen ekarri ditzugu hona: *Xoxua* eta *Akitx* (edo *Akitxiki*).

XOXUA

1826ko dokumentu baten topatu degu lehelengoz "*Jose de Andonaegui Sosua*". Olatz aldeko egurrak karriatzen azaltzen zaku lehelengo *Xoxua* hori, Aportategi, Irabana eta Ezkiaga baserriuekin batera. 1828xan, beste hau "*Miguel de Andonaegui, el hijo de Sosua*". Hori irakurritxa pentsatu leike, artian ez zala famelixu osuaren ezizena...

1833. urtian, izen-abizen gabe agertzen zaku "Sosua", burdixarekin Mutrikuko eleizia egitzeko harrixak karriatzen: "*Arizeta, Sosua, Ydurre, Echerrecua, Ysasicua...*" ("Lista de los carreteros que han entrado piedras, al interior de la obra"). Urte hortan bertan, Udalak gerrako gastuei aurre egitzeko kontribuziorako zerrendia osatu zoan, eta izen bereko bi lagun agertzen zakuz, baiña ezizen ezberdiñarekin: *Jose Andonaegui Sosua* batetik, eta *Jose Andonaegui Alguacil*, bestetik. Izen-abizen bereko bi mutrikuar egotiak ezizenak idatzia ekarri zoan. Zerrenda hortan, "*Juan Andonaegui Sosua*" ere agertzen zaku; Juan edo Juan Mariano, Joserren semia zan, 8 urte lehenago ezkondata, beste etxe baten bizi zana. Horra hor bigarren belaunaldiko *Xoxua*.

1841-44 urtietan, Mutrikuko ospitxalaren jabetzako terreno batzuk zakazen errentan: *José Andonaegui sosua por las rentas de la heredad de Areicieta*.

Nor izan zan, Jose Andonaegui hori?

Maiatzeko Kalaputxin, aitzatu gendun frantsesek Juan Joseph Andonaegui Galdos (1735-1795) hil zeuela Arremieta (Arribinieta) baserrixan. Ba, haren semia zan Jose Andonaegui. *Jose Andonaegui* esaten bazixuen ere, bere bataio-agirixan hola azaltzen da, "Josseph Maria Joaquin Fermin Andonaegui Yssa" (1773-1849).

Gaur egun, Mutrikun *Xoxua* ezizenekuek Andonegi abizena dakaenez, arbola genealogikua egin noan eta harri-garrixa!, ondorengo zuzenak dira aitzaren aldetik (aitxa, aitzona, birraitxona...): Jose Andonaegui Yssa (1773), Juan Mariano Andonaegui Yriondo (1802), Jose Marcos Andonegui Garate (1831), Jose Norberto Andonegui Galdos (1863), Tomas Andonegui Barrenechea (1908), Joseba Andoni Andonegi (1933)...

Joseba Andoni Andonegi *Xoxua*-rengana (1933) jo noan aspalditxik datorren ezizen politxa zakaela esateko. Eta datu harri-garri hau eman zidan: aitzonari entzunda –gora famelixako ahozko transmisioa!– zakixan lehelengo *Xoxua* Olazko Ube baserrixan lanian zauan gizon bat izan zala. Hain zuzen ere, *Xoxua* ezizena jarri zixuela abilla zalako zozo-kantak kantatzen. Esan zidan: "*nere atxo-*

nen atxan atxonei jarri zixuen". Aho-korapillua dirudien arren, egia da! Horixe da-eta lehelengua. Ahoz ahokuak dokumentuekin bat zatorren, ikaragarria! Gaur egungo azken Xoxua, 8. belaunaldikua da!!

AKITX

1816kua da topatu deten lehelengo "Aquit", "*Joseph de Beitia Aquit, por la renta de la heredad del término de Ari-cieta*". Hori irakurritxa, bigarren abizena arrarua egin zuten, eta orduan konturatu nintzan Mutrikun bazala *Akitxiki* ezizeneko famelixia. Eta abizena? Beitia!. Arbola genealogikua egindakuan ikusi noan, bat egitxen zoala orduko *Aquit* harek gaur egungo *akitxikitxarrekin*: Josef Beitia Orbegozo (Elgoibar, 1757-Mutriku, 1831), Joseph Maria Beitia Ytuarte (1793-1857), Joseph Beitia Arrieta (1816-1899), Jose Domingo Beitia Oñederra (1856-1935), Jose Manuel Beitia Urriola-Auzocua (1884), Jose Miguel Beitia Azcarate (1913), Jose Antonio Beitia (1944)...

Hamen ere, Xoxuaren kasuan bezala, izen bereko lagun bi agertzen zakuz 1833ko zerrendan (gerrako gastueta-rako kontribuziua): *Jose Beitico Aquit* eta *Jose Beytia Arriolacoa*. Lehelengua, Jose Beiti(a)ko (alias) Akit; bigarrrena, Jose Beitia (alias) Arriolakoa [segurutik, etxiaren izenetik]. Oraingo hontan ere, pertsonak ez nahastatzia, ezizena idazteko pixuzko errazoa.

1846. urtian Kofraixak 160 errial ordaindu ziozen Jose Beitiari, Talaixan argixa egitxiarren, *por el alumbrado de la Talaia a Jose Aquit*. Handik bi urtera, 1848an, lan hori egitxiarren 109 errial jaso zitxuan: "*a Jose Beitia por el alumbrado de la Talaya*".

Akitx izeneko etxia?

Gaur egungo beitiatarrekin harremanetan jarritxa jakin degu, sasoi baten Laranga baillaran *Akitx* izeneko etxia egon zala, eta XIX. gizaldixaren amaieran erre egin zala; orduan, kalera bajatu ziran beitiatarrak. Hortik ei dator ezizena, etxiaren izenetik.

Baserritxarrek, Akitx izeneko etxiaren entzutia dake; Nahi-txa, batzuek teilla-zatixak ere gogoratzen ditxuen, gaur egun ez dago ikusteko moduko aztarnarik. Itxas Gain (Itxasgain, Itsasogain) etxia dauan inguruan egon zala ere zehaztu digue. Inguruari, gurasoengandik ikasita, *Akitxen aldia* esaten dixue. Bertatik pasatzen zan errekiari berriz, *Akitxeneko erreki*a edo *Akitxeko erreki*a esaten zixuen.

Dokumentuetara jota argitxu degu *Akitx* etxiaren kontua: 1845. urte inguruko baserri-izenen artian, "*Otola*" izeneko bat agertzen zaku Laranga auzuan.

Eibarko jabetza-erregistroko 1865eko inskripziuan: "*...caseria denominada Otaola con sus pertenecidos, finca rustica, radicante en el barrio de Laranga...*". Azken erre-gistruetan, *akitxikitarrek* eta *larangatarrek* esandakuak

konprobau leikez: "*Casería de Otaola, conocida comun-mente como Itxas Gain*". Beraz, Zamakola eibartarrak 1958an egindako etxia dauan inguruan egon zan.

Otola edo *Otaola* izenez gain, beste izan batzuk euki zitxuan etxiak: *Estil* (1857,1859), *Yturizabal* (1850; Jose Beitia agertzen da bertan erreterero), eta *Akitx* (seguraski bertako erreteruaren ezizenez ezagutzen zeuen etxia ingurukuek).

Orduan, etxiak eman zixuen izena beitiatarrei? Ez. Bi errazoi dakauz hori esateko: batetik, dokumentuetan ez da iñoiz agertzen *Aquit* izeneko etxerik, eta bestetik, baserrixa 1828-1834 urte inguruan eraiki zolan erreteruak Peñafloidako Kondiaren lurretan: "*en ausencia del Señor Conde en guerra civil de 1833 al 39 hizo el colono que trae las tierras*"; beste dokumentu baten, "*Jose de Beitia hizo a sus espensas una casa donde vive, y se la puso Otaola, en 1834 se reguló la renta en seis fanegas*". Hirugarren dokumentu batek, "*la casería de Otaola erigida en 1828 en el terreno monte llamado Otaola*".

XIX. gizaldixan erre zan baserrixa. 1893ko abendurako erreta zauan. 1903an "*Casería quemada de Otaola*" agertzen da 1903an.

Akit, Akitx eta Akitxiki

Lehen erreferentzixan *Aquit* agertzen da. Akit. Gero, bustiduraz (*aita>aitxa*, bezala) *Akitx* esatia etorri zan. *Akitxiki* forma ez deu ematen oso zaharra, horren adibide, Mutrikuko abade batek bere koaderno baten jasotako ohar hau, "*Día 13 (mes de abril de 1936). Entierro de Nicolasa Aquit, 47 pesetas*".

Esan degun bezala, ezizena etxia baiño lehenagokua da. Baiña noizkua? Batek daki. Etxia erre zan, etxiaren izena galdu zan, baiña famelixak segitzen deu ezizenarekin! Kasu hontan, ez dakigu *Akitx* (edo *Akitxiki*) ezizenak zer esan nahi doan.

Esanahi honek euki leikez. 1.-Akit: artzaiñaren aste osorako jakixa. 2.-Akit: aduanetako baimena. 3.-Akit: Aditz-formia izan leike. *Hakit* (Nor-nori, agintera). *Etor hakit!!! [etorri hakitx]*. Konparaziotarako, R.M. Azkuek "Euskalerraren Yakintza" lanean "*akit akit*" izeneko jolas baten berri ematen digu. 4.-Etxe-izena. Elgoibarko Idotorbe-San Pedro auzuan "Akey" (Akei) baserrixaren izenarekin loturaren bat izan leike?

Eutsi, 200 urteko tradiziuari!

Xoxuatarrak eta *Akitxikitxarrak* harro egon biharko leukie famelixako ezizenaz, eta ez da gitxiagorako. Izan ere, 200 urtian euren etxe-kuak ezizen horrei lotuta bizi izan dira.

Josu Larrañaga Arrieta

IBARPLAS

Kalitatea helburua denean

Krisiaren gogorrena pasa dela diote batzuek, eta ez gara gai hori baieztatzeko edo ezeztatzeko. Hobeto iruditu zaigu Ibarrolatarrek Itziarren daukaten enpresara hurbiltzea euren ahotik hobeto jakiteko. Maider Ibarrolak gustura hartu gaitu bertan.

Noizko kontuez ari gara hitz egiten?

Ibarplas 1991an sortu zuten aita eta bi anaiak. Aitak lehengo lana utzi eta beste kide batzuekin abentura berri bati ekin zion leihoen perfil hornitzaileran. Nire bi anaiak ez zuten ikasten jarraitu nahi izan eta enpresan sartu ziren leihoen mundua aukera ona zelakoan. Aitak, apustu gogorra egin arren, kale! Horren ondoren, Ibarplas enpresa sortzea erabaki zuten. Hornitzaile izatetik, leihoak egiterako pausua ikaragarria iruditu arren, Itziarko

industrialdean lokala alokatu eta abentura berriari ekin zioten. Hasierak errazak ez badira ere, gurea gaitza izatetik benetan aldebasa izatera pasatu zen. Alde bateatik, aurreko enpresaren zorrak, enpresa berri bat irekitzeko finantzaketa arazoak, esperientziarik eza... eta hori guztia nahikoa ez balitz, 93ko krisia ere gurekin zegoen; beraz; bonba bat!

Une larriak benetan...

Une beltzak, bai. Zorrez lepo, etxea galtzeko zorian eta jaten ematen zigun iturri bakarra ixteko arriskuan; oso urte gogorak bizi izan genituen. Presio horrengatik guztirengatik edo, aita 95an bihotzekoak jo, eta ni sartu nitzen enpresan hamazazpi urte nituela, anaiei bulego kontuetan laguntzeko asmotan. Bulego munduko ezezezer jakin gabe. Argazkilari izateko nire ametsak mundu errealekin topo egin zuten; gogorra izan zen!

Eskarmentua jasotzeko aproposa...

Atzera begiratuta, gezurra dirudi zulo hartatik irten izanak. Eta oraindik sinestezinagoa hogeitabost urte hauetako bigarren krisiari ere aurre egin diogula ikustea. 93ko krisian beltzak ikusi bagenituen, azken honetan ere ez gara urruti ibili. Egia da bigarren honetan hobeto ginela, baina, hala ere, ez dizkiogu inori desio pasatako gabeziak. Eskerrak alde txarrek ere badutela bere alde ona, eta urte hauetan hartutako esperientzia bezelakorik ez, bizitzaren unibertsitatean aritzeko.

Zer izan da zailena?

Familia enpresa bateko arazorik haundiena, formakuntza eza dela esango nuke. Hamazazpi urterekin batek ez dakizki enpresaren nondik norakoak, denboraren garrantzia, produktibitatea, administrazio kontuak... lana, bai, baina lanari etekinik handiena ateratzen ez badakigu, alferrik! Urte hauetan zerbait ikasi badugu, horixe izan da: lana edukitzea

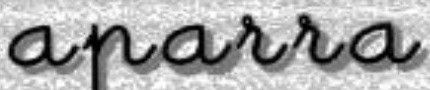

Camping

Galdona

JATETXE ETA ERRETEGIA
Galdona Baserria

Tel. 943 60 35 09 MUTRIKU

Erdiko kalea, 29
Tel.: 943 60 45 94

Jantziak eta pitxiak

udako moda prest !

GIZON ETA EMAKUME,
GAZTE ZEIN HELDUENTZAKO MODA

oso garrantzitsua dela, baina lanari etekina atera behar zaiola nahi eta nahi ez. Egia da, gainera, enpresa kideen arteko harremanek garrantzi handia dutela eguneroko funtzionamenduan. Guk ere gorabeherak izan ditugu, baina esan dezakegu indartuta eta ilusioz beteta aurkitzen garela bai anaia eta bai ni, eta indar hau beste langileengan txertatzen saiatzen garela egunero. Bestalde, kanpoko aholkularitza baten laguntzaz gestiogintza eta produktibitatea hobetu ditugu, lehiakorrakoak izateko helburuz. Ikasgai ederra izateaz gain, ikustekoa da enpresak onerako izan duen eboluzioa.

Zenbat langile zarete?

Hamar lagunekoko ekipoak osatzen dugu Ibarplas. Muntatzaile autonomoak barne. Urte asko dira elkar ezagutzen dugula eta guztiok argi daukagu Ibarplas marka eta kalitatea hitza elkarrekin joan behar direla.

Zer eskaintzen duzue?

PVCko leihoen fabrikazioan eta muntaketan espezializatu gara hogeitabost urte hauetan. Alemaniatik Rehau etxeko perfilak ekarri eta tailerrean egiten ditugu leihoak. Harro esan dezakegu Rehau etxeak dituen fabrikatzaileen artean fabrikazioko notarik onena atera dugula. Krisia aitzakiatzat hartuta,

astakeria handiak egin eta egiten jarraitzen dute batzuek fabrikazioan, merkeago saltzeko... baina esperientziak erakusten digu merkea garesti ateratzen dela, eta guk argi daukagu ez dugula gerra horretan sartu nahi. Gure helburuak kalitatea du izena. Bai fabrikatzerakoan, bai muntaketan, eta nola ez, lanak bukatuta bezeroari eman beharreko arretan. Ondo egindako lanak, lan gehiago ekartzeko duela sinisten dugu. Horixe da egunero barnetatuta daukaguna.

Nongo bezeroekin egiten duzue lana?

Gure bezero gehienak inguruko herrietakoak dira: Mutriku, Ondarroa, Deba, Zumaia... Egia da, gainera, Gipuzkoa osoko eta Bizkaiko herri askotako bezeroak ere baditugula.

Ibarplasek duen altxorrik haundienetako bat bezeroa da, eta, horregatik, hogeitabost urte hauetan Ibarplas aukeratu duen bezero bakoitzari eskerrak emateko baliatu nahi ditugu lerro hauek. Eskerrak eman aitari, Daneli eta denbora guzti honetako ibilbidean gurekin izan zaituztegun guztioi. Gure proiektuan sinistu eta parte hartu duzuen guztioi, asko izan baita elkarrekin bizi eta ikasi duguna. Ibarplas proiektua gauzatzearen parte izan zarete-lako. Eskerrik asko, bihotzez!

Nere
ile-apaindegia

Emakume zein
gizonezkoentzako
**ileapaindegi
berria**
Behoko plazan.

**943 60 36 21 Animatu eta etorri
nereasolo@hotmail.com ezagutzera!**

Edari biltegia

Inarrainraegi

Tel. Azok: 943600936 - Fax Azok: 943600875 - Tek. azok: 699413004 - "Meraki enp" - 20830 ALU7103

KENAI
Zorionak gure
Messi txikiari,
ama, aita eta
Julenen partez.

LARRAITX
Zorionak etxeko
danbolinari! Familia
eta lagun artean
ondo pasa. Matxo
haundi bat etxeko
denon partez.

KLARITA
Zorionak izeba,
amona, ama...
matxo eta besarka-
da handi bat etxeko
guztion partez. Segi
beti bezala alai eta
martxosa.

IZARO eta IRAITX
Zorionak bikote, Mutrikutik
muhu bana bidaltzen dizue-
gu zuen urtebetetzean.
Ondo eta gustura ospatu!

ELAIA
Zorionak uztaile-
an eta oporraldi
ederra izan!

MIREN
14 muhu.

ENEKO
Zorionak Eneko!
Gozatu udia ta
lagunartia, merezi
dezu ta!

NARKIS
Zorionak ekaina-
ren 20an urtebe-
tetzea dezulako.
Muxuak.

HAMAICA AMETS HAMAICA URRATS

Gaurkoan herritar guztientzat erabilgarria izan daitekeen arren, bereziki gure proposamena herrian **OSTALARITZAN** dabiltzanei zuzenduta dago.

Internet sarean zenbaitentzako baliagarria izan daitekeen web orrialdea aurkitu dugu. Erabiltzeko oso erraza da, pentsatzen dugu tabernetako eta jatetxetako nagusiei eta langileei laguntzeko balio dezakeela.

Ordenagailuan, edozein bilatzaile erabilita, www.donostiaeuskaraz.eus/platerean jarrita informazio eta baliabide desberdinak dauden orrialdea irekitzen da.

Bertan askotariko edukiak daude; esaterako: gaztelania-euskara hiztegia, menuen bihurgailua, errezetak, esaerak... Denak oso erabilgarriak eta orijinalak.

Guk pentsatzen dugu, bereziki, MENUEN BIHURGAILUAK arazo asko konpondu ahal dituela. ZERGATIK? Euskaraz plater bat nola esaten den ez badakigu, aplikazioak berak itzultzen digulako.

Horregatik guztiagatik, web orrialde hori kontsultatuta eta aplikazioak erabilita ez genuke arazorik izan beharko euskaraz BEHINTZAT ondo idatzita izateko.

Hilabete honetan hau da gure aholkua. **ON EIN!**

baitxoelkartia@gmail.com

1954 inguruan ELEIZAKO ESKAILARETAN

Goitik eta ezkerretik hasita: Eustakio Olariaga, Itziar Andonegi, Agurtzane Andonegi, Pepita Larrañaga, Pedro Uranga, Balda Illarramendi, Nerea Illarramendi eta Anizeta Andonegi.

RAIKETAK S.L.
SAGARMIÑA

Hondartza 3-4, behea
 31 postakutxa
 20820 DEBA
 Tel. eta faxa: 943 192 249
 Mob. 629 639 685
 629 641 940
sagarmina@sagarmina.com
www.sagarmina.com

ANSORREGI

Oinetakoak

Erdiko kale, 9 - 943 60 33 42

Joseba Iñaki Eleizgarai
masajista eta osteopatia

Tel: 630 788 059 - Konte kalea 22, Mutriku

ZAINTZAKO BOTIKAK Gaueko 10ak arte

EKAINA

17tik 19ra Apraiz
20tik 23ra Burgoa
24tik 26ra Zalduegi
(zapatu goizian L.-Elezgarai)
27tik 30era Apraiz

**Gaueko 10etatik aurrera
ELGOIBARREN**
(ikus 4. orrialdea)

UZTAILA

1etik 3ra L.-Elezgarai
4tik 7ra Zalduegi
8tik 10era Burgoa
(zapatu goizian Apraiz)
11tik 14ra L.-Elezgarai
15etik 17ra Apraiz
18tik 21era Burgoa
22tik 24ra Zalduegi
(zapatu goizian L.-Elezgarai)
25etik 28ra Apraiz
29tik 31ra L.-Elezgarai

GIZA ESKUBIDEEN ZINE ZIKLOA

Ekainak 17, barixakua
CORIA Y EL MAR
19:00etan Zabielen

Ekainak 29, asteazkena
PINK SARIS
19:00etan Zabielen

EKAINEAN GAZTETXIAN

Ekainak 28, martitzena
LGTB EGUNA
(Lesbiana eta Gay-en harrotasun eguna)
Merienda Solasaldia
arratsaldeko 7etan
Antolatzailea: EMA

EKAINA - UZTAILA

Ekainak 18, zapatua
Kaskasi omenaldia

Eklainak 23, eguena
SAN JUAN SUA

Uztailak 2, zapatua
MUTRIKUKO BANDAREN
KONTZERTUA

Uztailak 9, zapatua
AKORDEOI ALARDEA

Jose txo Kaskasi omenaldia
(ekainak 18 - Omenaldia 19.00etan - Zabielen)

EKAINAK 18, ZAPATUA
Jose txo Kaskasi OMENALDIA

12:30etan,
Xiri Gunean lore eskaintza.

Arratsaldean,
Disko-foruma Gaztetxian.

22:30etan
Ekitaldi Nagusia Zabielen plazan.
Ondoren, Jam-sesioa Gaztetxian.

Ekainaren 17tik 23ra
Kaskasen inguruko ERAKUSKETA
Zabielen kultur etxean.

MENDI IRTEERAK

EKAINAK 19

BIDARRAI-IPARLA-
BAIGORRI

UZTAILAK 8/9/10
SIERRA DE GUARA

Zure neurriko
finantziaketa!

IBARPLAS
LEIHOAK

25 URTEAK
OSPAZKEKO
%10EKO
DESKONTUA
EKAINEAN ETA UZTAILEAN
EGINIKO AURREKONTU
GUZTIETAN

Itziarko Industrialdea Telf.: 943 19 92 26 faxa: 943 19 91 96 ITZIAR

EROSI
BERTAN
ZUK EGITEN DUZU
MUTRIKU
bertanmutriku.com

facebook.com/BertanMutriku

LOREA

Gourmet

Ezagutzen al dituzu gure produktu berriak?

Txipiroiak
bere tintan

Sardina txikiak
oliba oliotan

Muskuiluak
eskabetxean

Berberetxoak
era naturalean

Txipiroiak
tipularekin

Hegalaburra
oliba oliotan

Hegalaburra
eskabetxean

Kantauriko Antxoa
Estra Birgin oliba oliotan

www.loreagourmet.com